

Zasada wzajemnej edukacji w praktyce

Na tle świata Polska jest krajem zamożnym i udziela pomocy wielu krajom Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej. Partnerstwo szkół nie powinno jednak polegać na pomocy finansowej dla placówek oświatowych w tych państwach.

Nasza współpraca opiera się na przekonaniu, że obie szkoły mają do zaoferowania rzeczy szczególnie ważne w procesie uczenia się: nowe wiadomości (często niedostępne dla drugiej szkoły), inną perspektywę, ciekawe doświadczenia. Dlatego nasze partnerstwo będzie najbardziej efektywne jeśli zorientujemy je na edukację.

Jak w praktyce można realizować zasadę wspólnej edukacji? W jakich kierunkach i w których dziedzinach można działać, jaka tematyka wspólnej nauki jest najbardziej odpowiednia? Możliwości jest wiele.

Zanim podejmiemy decyzję, dobrze jest:

- ▶ przemyśleć na jakim poziomie wiedzy i umiejętności możemy współpracować – tutaj należy uwzględnić różnice między systemami edukacji w obu krajach,
- ▶ zebrać jak najwięcej propozycji tematów, które mogłyby być interesujące dla wszystkich – np. żywność, transport, woda, handel, szkoła, edukacja,
- ▶ zastanowić się, co zrobić, by postawić na umiejętności praktyczne, wykorzystanie zdolności, poszerzenie horyzontów, budowanie świadomości, zmianę postaw, aktywność obywatelską, budowanie postawy otwartej i odpowiedzialności wśród uczniów,
- ▶ zainteresować się możliwością i sposobami realizacji tematyki, która może okazać się trudna dla uczniów np. zagadnienia dotyczące braku sprawiedliwości

społecznej, łamanie praw człowieka, nierówność płci, dyskryminacja, ubóstwo, konflikty itp.

Jakie sposoby pracy mogą okazać się najbardziej odpowiednie?

Wybór metod i form w największym stopniu zależy od celów, jakie zamierzamy osiągnąć. Najważniejsze, żeby nie był przypadkowy. Nie ma przeszkód, żeby we wspólnym uczeniu się wykorzystać np.:

- ▶ projekty edukacyjne i wychowawcze
- ▶ działanie praktyczne – m. in. badania, pomiary, doświadczenia i eksperymenty, modelowanie, symulacje, obliczenia
- ▶ twórczość literacką i artystyczną, rękodzieło
- ▶ ćwiczenia fizyczne, wycieczki terenowe
- ▶ edukację poprzez rozwiązywanie problemów
- ▶ gry i konkursy dydaktyczne
- ▶ prace użyteczne w miejscu nauki i zamieszkania
- ▶ technologię informacyjno – komunikacyjną
- ▶ pracę domową i wzajemne nauczanie, w tym także przekazywanie technik skutecznego uczenia się
- ▶ zajęcia pozaszkolne
- ▶ kontakty społeczne w miejscu zamieszkania
- ▶ i wiele innych

Wspólna edukacja dotyczy nie tylko uczniów, ale także kadry pedagogicznej. Obie te grupy mogą odegrać istotną rolę w osiąganiu celów partnerstwa takich jak podnoszenie wiedzy i umiejętności oraz kształcenie postawy otwarcia na świat i ludzi. Osiągnięcie drugiego celu jest

o wiele trudniejsze, niż samo pozyskanie informacji o kraju partnera i życiu jego mieszkańców. Planowana zmiana postaw wymaga refleksji opartej na wiedzy, przygotowania emocjonalnego i świadomej decyzji dotyczącej uznania i publicznego reprezentowania nowych wartości. Dlatego przygotowując się do uzyskania zmiany w tym obszarze warto odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- ▶ Co ma się zmienić i skąd będziemy wiedzieli, że zmiana nastąpiła?
- ▶ Nad czym i jak powinniśmy pracować?
- ▶ Kto i jak może nam pomóc?
- ▶ Kiedy podejmiemy działania w tym kierunku i ile czasu nam zajmą?
- ▶ Jak dokonamy oceny działań i co potwierdzi, że zmiana jest trwała?

Poza dostarczeniem informacji o sobie i budowaniem więzi, wymieniamy się również doświadczeniami w nauczaniu, a przede wszystkim mamy okazję do przyjrzenia się dydaktyce w szerszej perspektywie i nieco innej skali niż dotychczas. Wiedzę o tym jak uczą nauczyciele na drugiej półkuli i jakie są tego efekty, można wykorzystać w pracy z własnymi uczniami.

W partnerstwie nauka odbywa się na dwóch poziomach – uczniowie uczą się tego, co jest wykładane, a jednocześnie zdobywają doświadczenia poprzez kontakt z innymi, wspólne robienie czegoś, obserwowanie życia partnera. Podobnie nauczyciele – korzystają z doświadczeń partnerstwa, nauczając uczniów i inspirując się doświadczeniami kolegów po fachu.

[pytanie]

Jakie wartości, wiedzę i umiejętności chciałbyś kształcić realizując partnerstwo ze szkołą z globalnego Południa? Czy twoim uczniom zależy na tym samym?